

DOCTRINA CRISTIANA

AITA GASPAS ASTETE
Jesuitac erderaꝝ eguiña.

Ipiñi zuan eusqueraz

D. JUAN DE YRAZUSTA,

Erretore Hernialdecoac, ceña dan Provincia
Guipuzcoacoan.

Eta añaditu cion Encarnacioco,
eta Eucaristiaco Misterioen explicacioa, bay ta
ere Confesio on baten condicioac,
eta Acto Fedeco, Esperantzaco, ta Caridadecoac.

BEAR DAN BECELA,
1797 Urtean.

Tolosan: Liburuguille D. Francisco de la Lamaren
Echean.

AVISOA PECATARI
gucienꝝat ona.

Uti ezazu, peccataria,
len baño len peccatua,
aparta zaitez ocasiotic
ceñean zauden sartua.

Izan diteque gaurco gabeen
zu oean iltcea,
bay ta ere biar baño len,
infernuetan sartcea.

Laja ditzagun vicio oec,
ceñac gauzcaten galduric,
eta escatu barcacioa,
Jaungoicoari bertatic.

Liburu onetan esaten dana
sinistu, eta obratu,
goza dezagun beti gloria,
an gaitecen descansatu.

DOCTRINA CRISTIANAREN
Introduccioa.

Cristau fiel guciac
daude obligaturic,
Gurutcea adoraterca,
eta devocio izatera:
cergetic Cristoc an
redimitu guinduan

gure peccatuetatic,
ta etsayaren mendetic.

Argatic zaite jarri,
santiguatcera sarri,
bai ta ere cñatcera,
iru Gurutce eguitera:
becoquian lenena,
aoan bigarrena,
bestea bularretan,
iru lecu oietan.

Becoquian libratceagatic
pensamentu gaiztoetic,
aoan libratceagatic
itz gaiztoetic,
bularretan libratceagatic
obra, ta deseo gaiztoetic;
eguizu bada bereala
esaten dezula onela:

Gurutce Santuaren, señaiegatic + gure
etsaieatic + libra gaitzatu gure Jauna, ta
Jangoicoa. + Aitaren, ta Semearen, ta Espiritu
Santuaren icenean. + Amen. Jesus.

PATER NOSTERRA.

Aita gurea, Ceruetan zaudena: santificatua izan
bedi zure Icena: betor gugana zure Reinua: eguin
bedi zure vorondatea, nola Ceruan, ala lurrean:
Egun iguzu gure eguneroco oguia: eta barca
guizquigutzu gure zorraz, guc gure zordunai
barcatcen diegun becela: eta ez gaitzatzula utci
tentacioan erorten: baicican libratu gaitzazu
gaitcetic. Amen Jesus.

AVE MARIA.

Ave Maria, graciaz betea, Jauna da zurequin:
bedeincatua cerade zu andre gucién artean, eta
bedeincatua da zure sabeleco frutua Jesus. Santa
Maria, Jaungoicoaren Ama, erregutu ezazu gu
becatariocgatic, orain, eta gure eriotzaco orduan.
Amen Jesus.

CREDOA.

Nic sinisten det Jaungoico Aita gucién poderoso
Ceruaran, eta lurraren Criadoreagan. Eta aren
Seme bacar Jesu-Cristo gure Jaunagan. Ceña
concebitu zan Espiritu Santuaren obraz, eta
virtutez: Jayo zan Maria Virginagandic. Padeccitu
zuan Poncio Pilatos-en aguintearen azpian, izandu
zan crucificatua, illa eta enterratua. Gechi zan
infernuetara, piztu zan illen artetic irugarren
egunean. Igo zan Ceruetara, an dago eseriric
Jaungoico Aita gucién poderosoaren alde escuitic.

Andic etorrice da viciac, eta illac juzgatcera. Nic sinisten det Espiritu Santuagan. Eliza Ama Santa Catolica, Santuen Comunioa, pecatuen barcacioa, araguiaren resturrecioa, eta vicitza seculacoa. Amen.

SALVEA.

Jangoicoac salva zaitzala Erreguiña, misericordiaren Ama, vicitza, dulzura, ta esperanza gurea; Jangoicoac salva zaitzala zure deyez gaude Evaren ume desterratuac. Zugana gaude suspirioz, sentimentuz, eta negarrez negarrezco lecu onetan. Ea bada, gure Abogada, itzuli itzatzu gugana zure begui misericordiosoac. Ta destierro onetatic irteten gueradenean eracutsi eguiguzu Jesus, zure sabeleco frutu bedincatua. O Clementisima! O Piadosa! O Misericordiosa! O Dulce Virginia Maria! Erregutu ezazu gugatic, Jaungoicoaren Ama Santa, mercei dezagun alcanzatzea Jesu-Cristoren prometimentuac. Amen.

Jangoicoaren Legueco mandamentuac dirade amar.

Lenengo irurac perteneitzen zaizca Jangoicoaren onrari, eta beste zazpirac proximoaren provechuari.

Lenengoa, Jangoicoa amatcea gauza gucien gañean.

Bigarrena, Juramentu alferric ez eguitea.

Irugarrena, Jay egunac santificatcea.

Laugarrena, Aita, eta Ama onratcea.

Bostgarrena, iñor ez iltcea.

Seigarrena, lujuriaco peaturic ez eguitea.

Zazpigarrena, ez ostutcea.

Zortcigarrena, testimonio falsoric ez jasotcea, eta guezurric ez esatea.

Bederatcigarrena, proximoaren emazteric ez deseateca.

Amargarrena, besteren gauzaric ez deseateca.

Amar mandameutu oec encerraten dira bitan: servitcean, eta amatcean Jangoicoa gauza gucien gañean, eta proximoa gueren buruac becela.

ARTICULU FEDECOAC

dirade amalan.

Lenengo zazpirac perteneitzen zaizca Divinidadeari, eta beste zazpirac gure Jaun Jesu-Cristo Jaungoico, ta guizon eguiatzcoaren Humanidade Santuari.

Divinidadeari perteneitzen zaizcanac dirade oec.

Lenengoa, sinistea Jaungoicoa guciz Poderoso bacar bategan.

Bigarrena, sinistea Aita dana.

Irugarrena, sinistea Semea dana.

Laugarrena, sinistea Espiritu Santua dana.
Bostgarrena, sinistea Criadorea dala.
Seigarrena, sinistea Salvadorea dala.
Zazpigarrena, sinistea Glorificadorea dala.

Humanidade Santuari perteneitzen zaizcanac dirade oec.

Lenengoa, sinistea Jesu-Cristo gure Jauna Guizona dan partetic, concebitu zala Espiritu Santuaren obraz.

Bigarrena, sinistea jayo zala Santa Maria Virginagandic Señora au zala Virginiña Cristo jayo baño len, jayotcean eta jayo ezquero.

Irugarrena, sinistea recibitu cituala eriotza, eta pasioa, gu peatarioc salvatceagatic.

Laugarrena, sinistea jetsi zala infernuetara, eta aren etorrera santuaren ichedeten ceuden anima justu aec libratu cituela.

Bostgarrena, sinistea Resucitatu zala illen artetic irugarren egunean.

Seigarrena, sinistea igo zala Ceruetara, eta dagoala eseriric Jaungoico Aita guciz Poderosoaren alde escuitic.

Zazpigarrena, sinistea etorrice dala viciac, eta illac juzgatcera; au da, onai ematera Gloria, cerren aren Mandamentuac gorde cituen, eta gaiztoay pena seculacoa cerren gorde ez cituen. Amen.

Doctrina Critianaren declaracioa galdetcen, ta eranzuten dala.

Galdetcen det: Cerade Cristava?

Eranzuten det: Bay, Jaungoicoaren graziaz.

G: Cristavaren icen ori norgandic izan cenduan?

E: Cristo gure Jaunagandic.

G: Cer esan nai du Cristavac?

E: Cristoren Guizona.

G: Cer aditcen dezu Cristoren guizonagatic?

E: Cristoren Fedea deban guizona, ceña profesatu ceban bataiatcean, ta dagoana ofrecituric aren servicio santura.

G: Cer da Cristavaren señalear?

E: Gurutce Santua.

G: Cergatic?

E: Cergatic dan Cristo crucificatuaren figura; bada gurutcean redimitu guinduan.

G: Cembat modutan eguiten du Cristavac señalear au?

E: Bitan.

G: Cein dirade?

E: Ciñatcea, eta Santiguatcea.

G: Cer gauza da ciñatcea?

E: Iru gurutce eguitea escuico escuaren aurreneco beatzarequin, lenengoa becoquian, bigarrena aoan, irugarrena bularretan, itz eguiten dala Jainco gure Jaunarequin.

G: Eguin ezazu nola?

E: Gurutce Santuaren señaleagatic + gure etsayetic + libra gaitzatzu gure Jauna, eta Jaungoicoa +.

G: Cergatic ciñatcen cerade becoquian?

E: Libratceagatic Jaungoicoac pensamentu gaiztoetic.

G: Cergatic aoan?

E: Libratceagatic Jangoicoac itz gaiztoetic.

G: Cergatic bularretan?

E: Libratceagatic Jaungoicoac obra, ta deseo gaiztoetic.

G: Cer da santiguatcea?

E: Eguitea Gurutce bat escuico escuaren beatz biaquin becoquitic bularraño, ta sorbalda ezquerrecotic escuicoraño, deitcen zayola Trinidad Santisimoari.

G: Eguin ezazu nola?

E: Aitaren, eta Semearen, eta Espiritu Santuaren icenean. Amen. +

G: Noiz eguin bear dezu señale au?

E: Obra onen bat asitcen dan guztian, edo arquitcen naizanean necesidade, tentacio edo peligroren batean, principalmente oetic jaiquitcean, echetic irtetean, Elizan sartcean, jateracoan, eta lo eguitecoan.

G: Cergatic orrembeste vider?

E: Cergatic tempora, eta lecu guztian gure etsayac perseguitcen gaituen.

G: Cer etsai dirade oriec?

E: Mundua, Demonioa, eta Araguaia.

G: Esan eguidazu bada: Gurutceac badu virtutea etsai orien contra?

E: Bai Jauna.

G: Nundic izandu zuan Gurutceac virtute ori?

E: Vencitceagandic Cristoc Gurutcean etsai oiec bere Eriotzarequin.

G: Gurutcea adoratcen dezunean, cer esaten dezu?

E: Adoratcen, ta bedeincatcen zaitut Cristo, cergatic zure Gurutce Santuarequin Redimitu cenduan mundua.

DOCTRINA CRISTIANAREN PARTICIOA

Ecusi det Cristava cerana, Cristavaren icenagaitic, eta señaleagaitic: Esan eguidazu oraiñ: Cembat gauza jaquin bear ditu Criscavac uso razoezcoa izatera eltcen danean?

E: Lau gauza.

G: Ceñ dirade?

E: Jaquitea cer sinistu bear duan, cer oracio eguin bear duan, cer obratu bear duan, eta cer recibitu bear duan.

G: Nola jaquingo du cer sinistu bear duan?

E: Jaquiñarequin Credo, edo Articulu Fedecoac.

G: Nola jaquingo du cer oracio eguin bear duan?

E: Jaquiñarequin Aita gurea, ta Elizaco beste oracioac.

G: Nola jaquingo du cer obratu bear duan?

E: Jaquiñarequin Jangoicoaren legueco Mandamentuac, eta Eliza Ama Santarenac, eta obra Misericordiazcoac.

G: Nola jaquingo du cer recibitu bear duan?

E: Jaquiñarequin Eliza Ama Santaren Sacramentuac.

DOCTRINA CRISTIANAREN

lenengo partea, ceñean declaratcen diraden Credo eta Articuluac.

G: Norc esan zuan Credo?

E: Apostoluac.

G: Certaco?

E: Guri Fede santuco gauzac eracusteco.

G: Ta zuc certaco esaten dezu?

E: Cristavac degun Fede au confesatceco.

G: Cer gauza da Fedea?

E: Ecusi ez deguna sinistutcea.

G: Ecusi cenduan zuc Cristo jayotcen?

E: Ez Jauna.

G: Icusi cenduan iltcen, edo Ceruetara igotcen?

E: Ez Jauna.

G: Sinisten dezu?

E: Bai Jauna sinisten det.

G: Cergatic sinisten dezu?

E: Cergatic Jaungoicoac rebelaturic, Eleiza Ama santac onela eracusten duan.

G: Cer gauza dirade Cristavac becela dituzunac, eta sinisten dituzunac?

E: Ama Eleiza santa Erromacoac dituanac, eta sinisten dituanac.

G: Cer da zuc, eta Erromaco Elizac dezuena, eta sinisten dezuena?

E: Articulu Fedecoac, principalmente, Credoan dauden becela.

G: Cer gauza dirade Articulu Fedecoac?

E: Dirade Fedeco misterio principalenac.

G: Certaco dirade Articulu Fedecoac?

E: Emateco noticia Trinidad Santisimarena, ta gure Redentore Jesu-Cristorena.

G: Nor da Jaungoycoa?

E: Da gauza bat esan, eta pensatu al ditequean baño ere excelenteagoa, ta admirableagoa; Jaun bat infinitamente Poderoso, Sabioa, Justoa, principioa, eta fiña gauza guztiena.

G: Trinidad Santisimoa nor da?

E: Da Jaungoicoa bera: Aita, eta Semea, ta Espiritu Santua; iru Persona diferenteac, ta Jaungoico eguiaco bat.

G: Aita Jaungoicoa da?

E: Bai Jauna.

G: Semea Jaungoicoa da?

E: Bay Jauna.
 G: Espiritu Santua Jaungoicoa da?
 E: Bay Jauna.
 G: Iru Jaungoico dira?
 E: Ez da Jaungoico eguiazco bat baicic.
 G: Aita Semea da?
 E: Ez Jauna.
 G: Espiritu Santua da Aita, edo Semea ?
 E: Ez Jauna.
 G: Cergatic?
 E: Cergatic personac diraden diferenteac, Jainco eguiazco bat bada ere.
 G: Nola da Jaungoicoa guztiz Poderoso?
 E: Cergatic bere nai izatearequin beste bague eguiten duan nai duan guztia.
 G: Nola da Criadore?
 E: Cergatic ecer ecetic eguin cituan gauza guciac.
 G: Nola da Salvadorea?
 E: Cergatic ematen digun gracia, eta barcatcen dizquigun pecatuac.
 G: Nola da Jaungoicoa Glorificadorea?
 E: Cergatic ematen dion Gloria, aren gracion perseveratcen duanari.
 G: Jaungoicoac badu corputzaren figuraric guc becela?
 E: Ez du Jangoicoa dan partetic, cergatic da Espiritu purua, baña badu Guizona dan partetic.
 G: Iru Personetatic ceñ eguin zan Guizon?
 E: Bigarrena, ceña dan Semea.
 G: Aita eguin zan Guizon?
 E: Ez jauna.
 G: Espiritu Santua eguin zan Guizon?
 E: Ez jauna.
 G: Ceñ eguin zan bada?
 E: Semea bacarric, ceñari Guizon eguinic, deritza Jesu-Cristo.
 G: Beraz orrela nor da Jesu-Cristo?
 E: Da Jaungoicoaren Seme vicia, Guizon eguin zana, gu redimitceagatic, eta nola vici eracusteagatic.
 G: Cer esan nai du Jesusec?
 E: Salvadorea, edo libratzallea.
 G: Certatic salvatu, edo libratu guinducen?
 E: Gure pecatuetatic, eta demonioaren mendetic.
 G: Cer esan nai du Cristoc?
 E: Untatua.
 G: Cerzaz izandu zan Untatua?
 E: Espiritu Santuaren graciáz, eta Doayaz.
 G: Cristo gure Jauna, nola izandu zau concebitua, ta jayo zan Ama Virgíñagandic?
 E: Eguiten zuala Jaungoicoac obra milagrosoa.
 G: Ta Cristoren Ama gueroz beti izandu zan Virgíña?
 E: Bay jauna, beti izandu zan Virgíña.
 G: Cergatic nai izandu zuan ill Gurutcean?
 E: Gu pecatutic, eta eriotzatic libratceagatic.

G: Cer aditcen dezu Cristo ill ezquero, jetsi zan infenuetara?
 E: Ez det aditcen condenatuen lecura, baicican Limbora, Justuac ceudenera.
 G: Nola jetsi zan?
 E: Cristoren Anima Jaungoicotasunarequin unituric.
 G: Ta Corputza nola guelditu zan?
 E: Jaungoicotasunarequin berarequin unituric.
 G: Nola piztu zan irugarren egunean?
 E: Biurtcen ciradela juntatcera aren Corputza, eta Anima glorioso, ez gueyago iltecco.
 G: Nola igo zan Ceruetara?
 E: Bere virtute propioarequin.
 G: Cer da egotea eseriric Aita Jaungoicoaren alde escuitic?
 E: Izatea Aitac aibat Gloria, Jaungoicoa dan partetic, ta Guizona dan partetic, beste guciac baño gueyago.
 G: Noiz etorrico da viciac, eta illac juzgatcera?
 E: Munduaren azquenean, edo acabarán.
 G: Eta orduan ill guztia bear due piztu?
 E: Bai jauna, izandu cituzten anima, ta corputzarequin beraquin.
 G: Cer sinisten dezu, esaten dezunean: Sinisten det santuen Comunioa?
 E: Cristau fielac dutela parte: besteen ondasun espiritualetan, corputz baten miembroac becela, ceña dan Eliza.
 G: Cer da Eleiza?
 E: Da Cristau fielen Congregacioa, ceñaren burua dan Erromaco Aita Santua.
 G: Nor da Aita Santua?
 E: Da Cristoren Vicarioa lurrean, ceñari gucioc gauden obligaturic obedecitcera.
 G: Sinisten dezu Credo, ta Articuluaz gañera beste gauzaric?
 E: Bay Jauna, Escritura Sagraduan dagoana, eta Jaungoicoac Eleizari revelatu dion guztia.
 G: Cer gauza dirade oriec?
 E: Ez dizadala ori galdetu niri, bada naiz ignorantea; baditu Eleiza Ama Santac Doctoreac, jaquingo duenac eranzuten.
 M: Ongui diozu; bada Doctoreac bear due eman contu gure Fede Santuco gauza guciena, eta ez zuc. Zuretzat asco da ematea Articuluena Credoan dauden becela.

DOCTRINA CRISTIANAREN

bigarren partea, ceñean declaratcen dan cer escatu bear dan, eta Eliza Ama Santaren Oracioac.

Ecusi det nola daquizun cer sinistu bear dezun, ceña dan lenengo jaquin bear dan gauza; goacen bigarrene, ceña dan cer escatu bear dan jaquitea, esan ezazu:

Norc esan zuan Aita gurea?
 E: Jesu-Cristoc bere aotic.

G: Certaco?
 E: Guri Oracio eguiten eracusteco.
 G: Cer da Oracio eguitea?
 E: Da jasotcea anima Jaungoycoagana, eta escatcea mesedeac.
 G: Aita-gurea esaten dezunean norequin itz eguiten dezu?
 E: Jaungoico gure Jaunarequin.
 G: Nun dago Jaungoico gure Jauna?
 E: Lecu guztian, especialmente Ceruan, eta Sacramentu Santisimo Aldarecoan.
 G: Cein da oracioetan onena?
 E: Paternosterra.
 G: Cergatic?
 E: Cergatic Apostoluac escatu, eta esan zuan Cristoc bere aotic.
 G: Cergatic gueyago?
 E: Cergatic dituan zazpi peticio caridade guztian fundaturic.
 G: Cein dirade?
 E: Lenengoa, santificatua izan bedi Zure Icena.
 G: Cer escatcen dezu peticio orretan?
 E: Jaungoicoaren Icena izan dedilla ezagutua, eta onratua mundu guztian.
 G: Cein da bigarrena?
 E: Betor gugana zure Reinua.
 G: Cer escatcen dezu peticio orretan?
 E: Reina dezala Jaungoicoac gure animetan emen lurrean graciarequin, eta guero eman dizagula Gloria.
 G: Cein da irugarrena?
 E: Eguin bedi zure vorondatea nola Ceruan, ala lurrean.
 G: Cer escatcen dezu peticio orretan?
 E: Eguin dezagula Jaincoaren vorondatea, lurrean gaudenac, Bienaventuraduac Ceruan eguiten duen becela.
 G: Cein da laugarrena?
 E: Egun iguzu gure eguneroco oguiya.
 G: Cer escatcen dezu peticio orretan?
 E: Eman dizagula Jaungoicoac Corputzarentzat mantenu conveni zayona, ta animarenzat graciaren mantenu espirituala, ta Sacramentuac.
 G: Cein da bostgarrena?
 E: Barca guizquigutzu gure zorrac guc gueren zordunai barcatcen diegun becela.
 G: Cer escatcen dezu peticio orretan?
 E: Barcatu dizagula Jaungoicoac gure pecatuac, guc barcatcen diegun becela agraviatu gaituenai, ta gaizqui eguin digüenai.
 G: Cein da seigarrena ?
 E: Ez gaitzatzula utci tentacioan erorten.
 G: Cer escatcen dezu peticio orretan?
 E: Ez deguigula utci, Jaungoyco gure Jaunac erorten, eta consentitcen peusamentu, eta tentacio gaiztoetan.
 G: Cein da zazpigarrena?
 E: Baicican libratu gaitzatzu gaitcetic.

G: Cer escatcen dezu peticio orretan?
 E: Libra gaitzala Jaungoico gure Jaunac animaco, ta corputceco gaitz, eta peligro guztietatic.
 G: Cergatic esaten dezu lenengo; Aita gurea, Ceruetan zaudena?
 E: Jasotceco viotza Jaungoycoagana, ta escatceco mesedeac humildadearequin, eta confianzarequin.
 G: Cer esan nai du itz Amen, azquenean añaditcen dezun arc?
 E: Ala izan dedilla.
 G: Cer oracio esaten diozcatzu principalmente Virgiña Soberanari?
 E: Ave-Maria, edo Salvea.
 G: Esan ezazu: norc esan zuan Ave-Maria?
 E: Aingueru San Gabrieleac, Maria Virgiña salutacera etorri zanean.
 G: Norc esan zuan Salvea?
 E: Ama Eleiza Santac, ceñac daducan recibituric.
 G: Certaco?
 E: Mesedeac escatceco Aingueruen Erreguiña Maria Santisimari.
 G: Ave Maria, edo Salvea esaten dezunean, norequin itz eguiten dezu?
 E: Gure Señora Maria Virgiñarequiñ.
 G: Nor da gure Señora Maria Virgiña?
 E: Da Señora virtutez, eta graciaz bete bat, ceña dan Jaungoycoaren Ama, eta dagoana Ceruan.
 G: Eta Aldarean dagoana nor da?
 E: Da Ceruan dagoanaren imagina, ta semejanza bat.
 G: Certaco dago an?
 E: Aldarean dagoana ecusi, ta acorda gaitecen Ceruan dagoanaz, eta cergatic dan aren Imagina, reverenciatu dezagun.
 M: Au berau eguin bear dezu beste Santuen Imaginaquin.
 G: Eguin bear diegu oracio Santuai ere?
 E: Bai Jauna, gure medianero edo favorecitzalleai becela.
 G: Cer gauza dirade Aingueruac?
 E: Dirade Espiritu Bienaventuradu batzuec, daudenac Ceruan, Jaungoycoa gozatcen.
 G: Certaco criatu cituan Jaungoyco gure Jaunac?
 E: Eternidade guztian alabatu, eta bedeincatu dezaen.
 G: Certaco gueyago?
 E: Aren Ministroac becela goberna decen Eleiza, eta guarda ditzaen guizonac.
 G: Beraz badezu zuc Aingueru guardacoa?
 E: Bai Jauna badet, eta guizon bacoitzac du bere Ainguerua.
 M: Izan eguiozu bada devocio, eta erregu eguiozu egunero. Amen.

DOCTRINA CRISTIANAREN

irugarren partea, ceñean declaratcen dan cer obratu bear dan.

E: Ecusi det nola daquizun cer sinistu bear dezun, eta cer Oracio eguin bear dezun; ecusi dezagun oraiñ nola daquizun cer obratu bear dezun, Cristavac becela esan ezazu: Cein da Jangoicoaren Legueco lenengo Mandamentua?

E: Jaungoycoa amatcea gauza guztien gañean.

G: Norc amatcen du Jaungoycoa?

E: Aren Mandamentuac guardatcen dituanac.

G: Cer da Jaungoycoa gauza guztien gañean amatcea?

E: Nayago izatea galdu vicitza Jaungoycoa ofenditu baño.

G: Certara gueyago obligatcen du Mandamentu onec?

E: Jaungoycoa bacarric adoratcera, corputceco, eta animaco reverencia guztiarequin, sinisten, eta esperatcen duala argan fede osoarequin.

G: Norc eguiten du pecatu onen contra?

E: Idoloac, edo Jaungoyco falsoac adoratcen dituanac, eta aietan sinisten duanac.

G: Eta norc gueyago?

E: Agüeroetan, eta gauza supersticiosoetan sinisten duanac.

G: Cein da Bigarrena?

E: Juramentu alferric ez eguitea.

G: Norc eguiten du juramentua alferric?

E: Juramentu eguiten duanac eguia gabe, justicia bague, eta premia bague.

G: Pecatu da juramentu alferra eguitea criaturacgatic?

E: Bai Jauna; cergatic aetan eguiten zayo juramentu Criadoreari.

G: Cer remedio da ez eguiteco juramentu alferric?

E: Acostumbratcea esatera bai, edo ez, Cristoc eracusten digun becela.

G: Cein da Irugarrena?

E: Jai egunac santificatcea.

G: Norc santificatcen ditu jai egunac?

E: Meza osoa enzuten duanac, eta premia bague aetan bearric eguiten eztuanac.

G: Cein da Laugarrena?

E: Aita, eta Ama onratcea.

G: Norc onratcen ditu gurasoac?

E: Obedecitcen dienac, socorritcen dituanac, eta reverentciatcen.

G: Nor aditcen dirade besteric gurasotzat?

E: Andiagoac edadean, dignidadean, eta gobiernoan.

G: Cein da Bostgarrena?

E: Iñor ez illtcea.

G: Cer aguintcen da mandamentu onetan?

E: Ez eguitea iñori gaitcic ez obraz, itzez, eta ez deseoz.

G: Cein da seigarrena?

E: Luxuriaco pecaturic ez eguitea.

G: Cer aguintcen da mandamentu onetan?

E: Izan gaitecela garbiac, eta castoac pensamentuetan, itcetan, eta obretan.

G: Cein da Zazpigarrena?

E: Ez ostutcea.

G: Cer aguintcen da mandamentu onetan?

E: Ez quentcea, ez eduquitcea, eta ez nai izatea besteren gauzaric Jabearen vorondatearen contra.

G: Cein da Zortcigarrena?

E: Testimonio falsoric ez jasotcea eta guezurric ez esatea.

G: Cer aguintcen da mandamentu onetan?

E: Ez eguitea proximoaren contra juizio gaiztoric, ez esatea, eta ez aditcea aren faltaric.

G: Norc ausitcen du mandamentu au?

E: Razoyaren contra juzgatcen duanac, fama quentcen duanac, secretoa descubritcen duanac, edo guezurra esaten duanac.

G: Cer eragozten da bederatcigarren, eta amargarren mandamentuetan?

E: Deshonestidadearen, eta haciendaren deseoc.

M: Esan itzatzu Ama Eleiza Santaren Mandamentuac.

AMA ELIZA SANTAREN

Mandamentuac dirade bost.

Lenengoa, Igandeetan, eta beste Jayetan Meza osoa enzutea.

Bigarrena, urtean bein guchienean Confesatcea, edo leenago, illtceco peligroric esperatcen badu.

Irugarrena, Pazcoa Resurreciocoetan Comulgatcea.

Laugarrena, Ama Eleiza Santac aguintcen duanean barautcea.

Bostgarrena, Amarrenac, eta Primiciac pagatcea.

G: Certaco dirade Mandamentu oec?

E: Obeto gordetceco Mandamentu divinoac.

M: Esan itzatzu Obra Misericordiazcoac.

OBRA MISERICORDIAZCOAC

dirade amalau: zazpi Espiritualac eta zazpi Corporalac.

Zazpi Espiritualac dirade oec.

Lenengoa, ez daquienari eracustea. Bigarrena, premia duanari conseju ona ematea. Irugarrena, gaizqui eguiten duanac corregitcea. Laugarrena, injuriac barcatcea. Bostgarrena, triste dagoana consolatcea. Seigarrena, gure proximoen miseriac, eta flaquezac pacienciarequiti sufritea.

Zazpigarrena, viciagatic eta illacgatic Jaungoicoari erregutcea.

Zazpi corporalac dirade oec.

Lenengoa, enfermoac visitatcea. Bigarrena, goseac dagoanari jaten ematea. Irugarrena, egarriac dagoanari edaten ematea. Laugarrena, cautivoac errescatatcea. Bostgarrena, narru gorrian dagoana jancitcea. Seigarrena, peregrinoari ostatua ematea: Zazpigarrena, illac enterratcea.

G: Cergatic deitzen zate obra misericordiazcoac?

E: Cergatic ez diraden zor Justiciaz.

G: Noiz obligatcen due pecatu mortalaren azpian?

E: Guizon discretoen juicioan, graveac diraden necesidadeetan.

DOCTRINA CRISTIANAREN

laugarren parte, ceñean declaratcen diraden Sacramentu recibitu bear diradenac.

Ecusi det nola daquizun cer sinistu, cer oracio eguin, eta cer obratu bear dezun: ecusi dezadan oraiñ nola daquizun cer recibitu bear dezun, ceña dan azquenecoa: esan itzatzu Ama Eleiza Santaren Sacramentuac.

AMA ELIZA SANTAREN

Sacramentuac dirade zazpi.

Lenengo bostac dirade necesarioac edo recibitu bear diradenac obraz, edo deseoz, eta oec bague ecin salva diteque guizona, utcitcen baditu menosprecioz: beste biac dirade vorondatezcoac. Lenengoa, Bautismoa. Bigarrena, Cofirmacioa. Irugarrena, Penitencia. Laugarrena, Comunioa: Bostgarrena, Extremauncioa. Seigarrena, Sacerdotearen Ordena. Zazpigarrena, Matrimonioa.

G: Cer gauza dirade Sacramentuac?

E: Dirade señaile batzuec instituitu, edo eguin cituanac Jesu-Cristo gure Jaunac emateco guri oequin bere gracia, eta virtuteac.

G: Cer gauza da gracia?

E: Da izate Divino bat eguiten duana guizona Jaungoicoaren Seme, eta Ceruaren heredero.

G: Cer virtute ematen ditue Sacramentuac graciarequin batean?

E: Principalmente iru Theologalac eta Divinoac.

G: Ceñ dirade?

E: Fedea, Esperantza, eta Caridadea.

G: Cer gauza da Fedea?

E: Sinistutcea ecusi ez guenduana, cergatic Jaungoicoac rebelatu duan.

G: Cer gauza da Esperanza?

E: Esperatcea Gloria, eta ondasun eternoac Jaungoicoaren graciaren, eta gure obra onen medioz.

G: Cer gauza da Caridadea?

E: Amatcea Jaungoicoa gauza guztien gañean, eta gure progimoac, gueren buruac becela, izaten guerala aequin, aec gurequin izatea nai degun becela.

G: Certaco izandu zan instituitua Sacramentu Santu Bautismocoa?

E: Quentceco pecatu originala, eta beste bataiatcen danagan aurquitcen dan edoceñ.

G: Cer gauza da pecatu originala?

E: Pecatu ura, ceñarequin jayotcen gueraden, heredaturic gure leenengo gurasoetatic.

G: Certaco da Sacramentu Santu Confirmaciocoa?

E: Confirmatceco, eta ipinteco fuerte Bautismoan recibitu guenduan Fedean.

G: Certaco da Sacramentu Santu Penitenciacoa?

E: Batayatu ezquero eguindaco pecatuac barcatceco.

G: Cer pecatu dirade oriec?

E: Pecatu mortalac principalmente, bai ta venialac ere.

G: Cer gauza da pecatu mortala?

E: Da esatea, edo eguitea, pensatcea, edo deseatcea cerbait gure Jaungoico Soberanoaren Legue santuaren contra gauza gravean.

G: Cergatic deritza mortala?

E: Cergatic illtcen duan eguiten duanaren anima.

G: Cer parte ditu Penitenciac quentceco pecatu mortala?

E: Iru jauna.

G: Ceñ dira?

E: Viotceco Contricioa, aozco Confesioa, eta obrazco Satisfacioa.

G: Pecadoreac pecatu mortalean erorten dan guztian bear du Confesatu bereala, pecatua barcatceco?

E: Ongui izango lizateque, baña ez da nesesario.

G: Cer eguin bear du bada?

E: Bere pecatuen dolore eguiatzcoa eduquitcea, emendatceco, ta Confesatceco proposituarequin Ama Eleiza Santac aguintcen duanean.

G: Cer gauza da pecatu veniala?

E: Da pecatu mortalaren disposicio bat.

G: Cergatic deritza veniala?

E: Cergatic erraz erorten dan guizona artan, eta erraz barcatcen dan.

G: Cembat gauzagatic barcatcen da?

E: Bederatcigatic.

G: Ceñ dirade?

E: Lenengoa, Meza enzuteagatic. Bigarrena, Comulgatceagatic. Irugarrena, Confesio

Generalagatic. Laugarrena, Obispoaren Bendicioagatic. Bostgarrena, ur Bedincatuagatic. Seigarrena, ogui Bedincatuagatic. Zazpigarrena, Aita gurea esateagatic. Zorcigarrena, Sermoya aditceagatic. Bederatcigarrena, pechuco golpeagatic, escatcen zayola barcacioa Jaungoyco gure Jaunari.

G: Certaco da Sacramentu Santu Comuniocoa?

E: Recibitcen degula bear dan disposicioarequin, izan dedin gure animen mantenimentua, eta aumenta dizagun gracia.

G: Cer recibitcen dezu Sacramentu Santu onetan?

E: Cristo gure Jauna Jaungoico, eta Guizon eguiazcoa, ceña dagoan verdaderamente Sacramentu Santisimo onetan.

G: Certaco da Sacramentu Santu Extremaunciocoa?

E: Iru gauzataraco.

G: Ceñ dirade?

E: Lenengoa, vicitza gaizto pasatuaren arrastoac, ta reliquiac quentceco. Bigarrena, animari indarrac emateco demonioaren tentacioen contra. Irugarrena, corputzari osasuna emateco, conveni bazayo.

G: Certaco da Sacramentu Santu Ordenacoa?

E: Consagratceco, eta Ordenatceco Eleizaco Ministro dignoac, nola diraden Sacerdoteac, Diaconoac, eta beste gañeracoac.

G: Certaco da Sacramentu Santu Matrimoniocoa?

E: Ezcontceco, eta emateco ezconduai gracia, onequin vici ditecen paquean, eta criatu ditceen semeac Ceruraco.

Pecatu Capitalac dirade zazpi.

Lenengoa, Sobervia. Bigarrena, Avaricia. Irugarrena, Luxuria: Laugarrena, Ira. Bostgarrena, Gula. Seigarrena, Embidia. Zazpigarrena, Naguitasuna.

G: Cergatic deitu diezu pecatu Capitalac, zazpi comunmente, edo gueyenean mortalac esaten zatenai?

E: Deitu diet Capitalac, cergatic diraden beste vicio, aetatic jayotcen diraden buruac, iturriac, eta sustrayac becela; eta mortalac deitcea ez dator aiñ ongui, bada ascotan ez dirade venialac baño gueyago.

G: Noiz dirade mortalac?

E: Jaungoycoaren, eta proximoaren caridadearen contra diradenean.

G: Noiz dirade caridadearen contra?

E: Aequin ausitcen danean Jaungoycoaren, edo Eleizaren Mandamenturen bat gauza gravean.

G: Cer da Sobervia?

E: Besteac baño gueyago izateco apetitu desordenatu bat.

G: Cer da Avaricia?

E: Haciendaren apetitu, edo deseo desordenatu bat.

G: Cer da Luxuria?

E: Araguiaaren gusto ciquiñen apetitu desordenatu bat.

G: Cer da Ira?

E: Venganzaren deseo desordenatu bat.

G: Cer da Gula?

E: Jateco, eta edateco deseo desordenatu bat.

G: Cer da Embidia?

E: Besteren onaren damutasua.

G: Cer da Naguitasuna?

E: Obra onac eguiteco animoaren falta.

Zazpi vicio oien contra dirade zazpi virtute.

Soberviaen contra, humildadea. Avariciaen contra, liberalidadea. Luxuriaen contra, castidadea. Iraren contra, paciencia. Gularen contra, templanza. Embidiaen contra, caridadea. Naguitasunaren contra, diligencia.

Animaren etsayac, ceñetatic igne eguin bear degun, dirade iru.

Lenengoa, Mundua. Bigarrena, Demonioa. Irugarrena, Araguaia.

G: Nola igues eguiten da Munduagandic?

E: Despreciatcen dirala aren pompac, eta vanidadeac.

G: Nola igues eguiten da Demonioagandic?

E: Oracioaquin, eta humildadearequin.

G: Nola igues eguiten da Araguiaandic?

E: Mortificacioaquin, vigiliaquin, eta baravaquin. Ta au da etsairic aundiena; cergatic araguaia ecin apartatuco degu guregandic, baña bai Mundua, eta Demonioa.

Virtute Teologalac dirade iru.

Lenengoa, Fedea. Bigarrena, Esperantza. Irugarrena, Caridadea.

Virtute Cardinalac dirade lau.

Lenengoa, Prudencia. Bigarrena, Justicia. Irugarrena, Fortaleza. Laugarrena, Templanza.

Corputzaren sentiduac dirade bost.

Lenengoa, ecustea beguiaquin. Bigarrena, aditcea belarriaquin. Irugarrena, gustatcea aoarequin. Laugarrena, usai eguita sudurraquin. Bostgarrena, uquitcea escuaquin.

G: Certaco eman cigun Jaungoycoac sentiduac, eta beste miembroac?

E: Guztiaquin servitceco aren Divina Magestadea.

Arimaren Potenciak dirade iru.

Memoria, Entendimentua, eta Vorondatea.

G: Certaco eman cigun Jaungoycoac Memoria?

E: Acordatceco arzaz, eta aren beneficioaz.

G: Certaco eman cigun Entendimentua?

E: Ezagutceco Jaungoycoa, eta argan pensatceco.

G: Certaco eman cigun Jaungoycoac Vorondatea?

E: Ama dezagun ontasun guzta duana becela, eta progimoa argatic.

Espiritu Santuaren Doayac dirade zazpi.

Lenengoa, Jaquinduriaco Doaya. Bigarrena, Entendimentuco Doaya. Irugarrena, Consejuco Doaya. Laugarrena, Fortalezaco Doaya. Bostgarrena, Cienciaco Doaya. Seigarrena, Piedadeco Doaya. Zazpigarrena, Jaungoycoaren bildurtasuneco Doaya.

Espiritu Santuaren fructuac dirade amabi.

Lenengoa, Caridadea. Bigarrena, Paquea. Irugarrena, Animoaren anditasuna. Laugarrena, Benignidadea. Bostgarrena, Fedea. Seigarrena, Continencia. Zazpigarrena, Gozo espiritual. Zortcigarrena, Paciencia. Bederatcigarrena, Ontasuna: Amargarrena, Mansedumbrea. Amaicagarrena, Modestia. Amabigarrena, Castidadea.

Bienaventuranzac dira Zortzi.

1. Bienaventuraduac pobreza escogitcen duenac; cergatic aena dan Ceruetaco Reinua.

2. Bienaventuraduac mansoac; cergatic aec izango dirade lurraren javeac.

3. Bienaventuraduac negar eguiten duenac; cergatic aec izango dirade consolatuac.

4. Bienaventuraduac Justiciaren gosea, eta egarria duenac; cergatic aec izango diraden contentatuac.

5. Bienaventuraduac misericordiosoac; cergatic aec alcanzatuco due misericordia.

6. Bienaventuraduac viotz garbia duenac; cergatic aec ecusico due Jaungoycoa.

7. Bienaventuraduac paqueosoac; cergatic aec izango dirade deituac Jaungoycoaren semeac.

8. Bienaventuraduac Justiciagatic persecucioa padecitcen duenac; cergatic aena da Ceruetaco Reynua.

G: Cer esan dezu oraiñ?

E: Zortci Bienaventuranzac.

G: Cer gauza dirade Bienaventuranzac?

E: Virtuteen, eta Espiritu Santuaren Doayen obraric onenac.

G: Nor dirade pobreza escogitcen duenac?

E: Nai eztuenac honraric eta aberastasunic, chiquiac izanagatic ere.

G: Nor dirade mansoac?

E: Iraric eztuenac, ezta ere casi aren movimenturic.

G: Nola dirade lurraren javeac?

E: Beren buruen jaunac becela.

G: Nor dirade negar eguiten duenac?

E: Gustoac utcitcen dituenac, chiquiac izanagatic ere.

G: Nor dirade justiciaren gosea, eta egarria duenac?

E: Cuidadoarequin obligacio duen guzti eguiten duenac.

G: Nor dirade Misericordiosoac?

E: Piedade guztia duenac arrotzaquin ere.

G: Nor dirade viotz garbia duenac?

E: Beren pasio guztietan mortificatcen diradenac.

G: Nor diradeoso Paqueosoac?

E: Paquea obratcen duenac beretan, eta besteetan.

G: Nor dirade justiciagatic padecitcen duenac?

E: Justician firme daudenac, perseguituac izanagatic ere.

G: Cergatic deitcen zaye oei Bienaventuranzac?

E: Cergatic oetan dagoan vicitza onetaco Bienaventuranza, eta bestecoaren esperantza.

G: Jaungoycoac eraman gaitzala gucioc ara. Amen.

Confesio generala.

Ni peccataria confesatcen naitzayo Jaungoyco guciz Poderosoari, Santa Maria beti Virginari, San Miguel Aingueruari, San Juan Bautistari, San Pedro, eta San Pablo Apostolui, Santu guztiai, ta zuri Aita Espirituala; ceren eguin dedan peccatu pensamentuz, itcez, ta obraz, nere culpaz, nere culpaz, guztiz nere culpa andiz. Argatic erregutcen diot Santa Maria beti Virginiari, San Miguel Aingueruari, San Juan Bautistari, San Pedro, ta San Pablo Apostolui, Santu guztiai, eta zuri Aita Espirituala, erregutu-guiozu nigatic Jangoico gure Jaunari. Amen.

CONCIENCIA EGUNERO

esaminatzecco moduac ditu bi tempora, eta bost puntu.

Lenengo tempora.

Goicean esnatcen danean jasoco du viotza Jaungoycoagana, eta ofrecituco diozca egun artaco pensamentuac, itzac, eta obrac; proponituco du,

eta artuco du propositua ez ofenditceco aren Divina Magestadea, eta escatuco dio au cumplitceco gracia.

Bigarren puntua.

Arratsean oera etcin baño lenago, jarrico da belaunico, esango du Confesio Generala, eta eguingo du emen esaten dana.

Lenengo puntua.

Emango diozca graciac Jaungoicoari mesede recibitu dituanagatic, nola diraden, cergatic criatu zuan, redimitu zuan, Christau eguin zuan, eta conservatcen duan, particularmente berari eguin diozcan mesede principalagatic, ceñagatic zor dion ezagüera particularra.

Bigarren puntua.

Escatuco dio aren Divina Magestadeari arguia, ta gracia ezagutceco egun artaco faltac.

Irugarren puntua.

Juango da pensatcen esnatu zanetic ordu artaraño, ceñean aurquitcen dan, pensatcen duala ordutsic ordura, pensamentuz, itcez, ta obraz cer eguin, esan, eta pensatu duan.

Laugarren puntua.

Ateraco ditu garbiro obra on eguin dituanac, eta emango diozca graciac Jaungoycoari aegatic.

Bostgarren puntua.

Artuco du damutasuna viotcetic eguin dituen falta guztiena, eta escatuco dio Jaungoicoari aen barcacia, proponitcen duala emendatcea, ta eguingo du Acto Contriciozcoa seguitcen dan moduan.

Acto Contriciozcoa.

Nere Jesu-Cristo Jauna, Jaungoico, eta Guizon eguiazcoa, nere Criadorea, eta Redentorea. Zu ceradena izanagatic, eta cergatic amatcen zaitudan beste gauza guztiac baño gueyago, damu det Jauna, nere viotz guztitic Zure Magestadea ofenditua: artcen det propositu firmea ez gueyago pecaturic eguiteco, eta apartatceco Zure Ofensaco ocasio guztietatic, eta confesatceco, eta cumplitceco penitencia: ofrecitcen dizut, Jauna, nere vicitza, obrac, eta trabajuac nere pecatuen satisfaciocaco, ta nola suplicatcen dizudan, ala daducat confianza Zure ontasun, ta misericordia

infinitoagan barcatuco dirazula Zure Odol precioso, Pasio, eta Eriotzaren merecimentuagatic, eta emango dirazula gracia emendatceco, eta perseveratceco nere vici gucian. Amen.

ENCARNACIOCO MISTERIOAREN

esplaciao.

G: Cetan consistitcen da Encarnacioco Misterioa?

E: Trinidad Santisimoco bigarren Persona, ceña dan Semea, Guizon eguitean Maria Santisimaren entraña garbietan, guizonaren obra gabe, baicican Espiritu Santuaren obraz, guelditcen zala Señora au Virgiña, Semea eguin baño leen, eguitean, ta eguin ezquero.

G: Cer obra eguin zuan Espiritu Santuac?

E: Formatu zuan Maria Santisimaren entrañetaco odol garbiarequin Jesu-Cristo gure Jaunaren Corputza, criatu zuan Anima, unitu zuan Anima Corputzarequin, Anima, ta Corputza unitu cituan Semearen Personarequin, ta au izandu zan eguita Jaincoa guizon.

G: Obra maravilloso au Espiritu Santuac becela, etzuen eguin Aitac, eta Semeac ere?

E: Bay Jauna, irurac eguin zuten.

G: Cergatic esaten da bada izandu zala Espiritu Santuaren Obra?

E: Cergatic izan zan amoriozco obra, eta amorioa atribuitcen zayo Espiritu Santuari; Aitari Poderea, eta Semeari Sabiduria becela; baña iru Personac, Jaungoico gucz poderoso batec becela, eguin baceben ere obra soberano au, Semeac bacarric artu ceban Guizonaren naturaleza; onegatic ditu Semeac bi naturaleza, bata Divinoa Jaungoicoa dan partetic, eta bestea Humanoa, Guizona dan partetic; eta Aitac, eta Espiritu Santuac ez due Jaungoicoaren naturaleza baicic.

G: Cembat entendimentu ditu Cristoc?

E: Bi, bata Divinoa, Jaungoycoa dan partetic, eta bestea Humanoa, Guizona dan partetic.

G: Cembat vorondate ditu Cristoc?

E: Bi, bata Divinoa Jaungoicoa dan partetic, eta bestea Humanoa, Guizona dan partetic.

G: Cembat persona aurquitcen dirade Cristogan?

E: Bat bacarra, eta au da Persona Divinoa, bada Persona humanoric ezta aurquitcen Cristogan.

G: Cembat memoria ditu Cristoc?

E: Bat, eta au da Guizona dan partetic, cergatic Jaungoicoa dan partetic gauza guztiac dauzca presente, ta ez du memoriaren bearric.

G: Cristoc badu Aitaric, edo Amaric?

E: Jaungoicoa dan partetic badu Aita, ceña dan Aita Eternoa, Trinidad Santisimoco lenengo Persona, ta ez du Amaric; eta Guizona dan

partetic du Ama, ceña dan Maria Santisima, eta ez du Aitaric.

G: Cristo, Jaungoicoa dan partetic, edo Guizona dan partetic izandu zan lenago?

E: Jaungoicoa dan partetic izandu zan ascoz leenago, Guizona dan partetic baño; cergatic Cristoc, Jaungoicoa dan partetic ez du principioric, ta demboraric, Jaungoicoa dan partetic izandu ez danic; baña Guizona dan partetic izandu da dembora Cristo izandu eztana.

G: Nun dago Cristo?

E: Jaungoicoa dan partetic dago lecu gucian; baña guizona dan partetic eztago Ceruan, ta Aldareco Sacramentu Santuan baicic.

SACRAMENTU SANTU

Aldarecoaren esplicacioa.

G: Cer dago Aldareco Sacramentu Santuan?

E: Dago Jesu-Cristo gure Jauna Jaungoico eta Guizon eguiazcoa Ceruan dagoan becela.

G: Cer dago Hostian consagratu baño leenago?

E: Ogui pisca bat.

G: Eta cer dago consagratu ezquero?

E: Dago Jesu-Cristo gure Jaunaren Corputza. Ta nola corputza dagoan viciric, eta unituric Jaungoicoaren Semearen Personarequin, badago Odola ere, bai ta Anima, Jaungoicotasuna, ta iru Persona Divinoac ere.

G: Cer dago Calizan consagratu baño lenago?

E: Ardo purua, ur tanto batequin.

G: Ta cer dago Consagratu ezquero?

E: Dago Jesu-Cristo gure Jaunaren Odola: eta nola dagoan Corputzarequin unituric, badago Corputza ere, baita Anima, Jangoicotasuna, eta iru Persona Divinoac ere, alaco moduan nun Jesu-Cristo guztia dago Hostian, ta Jesu-Cristo guztia dago Calizan.

G: Ecusten da Jesu-Cristo gure Jauna Sacramentu Santu onetan?

E: Ezta ecusten oguiaren, ta ardoaren colorea, eta beste accidenteac baicic; baña an ez dago oguiric, eta ardoric Sacerdoteac Consagratu ezquero.

G: Hostia consagratuaren erdia, edo parte bat recibitcen duanac, recibitcen du Jesu-Cristo guztia?

E: Guztia recibitcen du enteroa, edo osoa; bada aren Divina Magestadea aimbeste dago Hostiaren parteric chiquianean, nola Hostia guztian; cergatic partitcen badu ere Sacerdoteac Hostia consagratua pusca ascotan, ez da partitcen Jesu-Cristo gure Jauna; baicican guelditcen da osoa parte bacoitcean; aiñ andia, edo osoa parte chiquian, nola andian.

G: Cembat gauza bear dira ondo Comulgatceco?

E: Iru, jauna.

G: Ceñ dirade?

E: Lenengoa, cer recibitu bear duan jaquitea. Bigarrena, barau naturalean egotea. Irugarrena, Jaungoicoaren gracion egotea.

Oracioa Comulgatcera dijoanean esateco.

Nere Jauna, eta Jesus dulcea, nic deseatcen det zure Divina Magestadea recibitcea espiritu garbi, eta caridadearequin, ceñarequin recibitu cinduan zure Ama Virgña Santisimac, eta Ceruco Santu guztia.

Oracioa Comulgatu ezquero esateco.

O Ceruetaco eta lurreco Jaun Soberano! Cer merecimentu izandu det nic etortceco nigana aiñ Jaun andia? Bedincatua izan dedilla zure Ontasuna, eta Misericordia; Cergatic eguiten diozun aimbeste mesede zure criatura oni. Ainguerua, eta criatura guztia bedeinca zaitzatela, Jauna, piedade aundi onegatic.

Espliatcen dirade Confesio onaren condicioac.

G: Cembat dirade Confesio onaren condicioac?

E: Bost jauna.

G: Cein dirade?

E: Lenengoa, Examina. Bigarrena, Dolorea. Irugarrena, Propositua. Laugarrena, Confesioa. Bostgarrena, Satisfacioa.

G: Cer gauza da examina?

E: Pecatu eguin dituanac memoriara ecartcea, confesatceco guztia.

G: Cembat dembora bear da pecatuac memoriara ecarteco?

E: Ezta dembora señalaturic, baicican bere capacidadearequin, eta dembora confesatu gabe egon danarequin conforme, bear du artu dembora necesitatcen duana; Ta ipiñi negocio importancia andico batean ipinten dan cuidadoa, cergatic au da eguitecoric importantena.

G: Nondic ecarrico dituzu pecatuac memoriara?

E: Jaincoaren Legueco Mandamentuetatic, ta Eliza Ama Santarenetic, consideratcen duala, cer Mandamenturen contra eguin duan pecatu, eta cembat bider, bere personaren estadu, oficio, edo empleoarequin conforme, ateratceco onela garbiro contua pecatu pensamentuz, itcez, eta obraz eguin dituanenaz.

G: Cer gauza da Dolorea?

E: Jaungoicoa ofenditaco damutasuna.

G: Cembat modutan da Dolorea?

E: Bitan, batari deritza Contricioa, eta besteari Atricioa.

G: Cer gauza da Contricioa?

E: Da, Jaungoicoa ofenditutaco damutasuna, izanagatic aren Divina Magestadea dan becin ona, santua, eta amablea.

G: Cer gauza da Atricioa?

E: Jangoicoa ofenditutaco damutasuna pecatuaren itsustasunagatic, edo cergatic pecatua dala mediante, aparta gaitzaquean Ceruco Gloriatic, eta castigatu Infernuco penaquin.

G: Cein da dolore oetan bietan onena?

E: Contricioa da ascoz obea Atricioa baño; cergatic acto Contricioco eguiazcoa eguiten duanari, confesatceco proposituarequin barcatcen zaizca pecatuac confesatu baño leenago, eta acto au eguiten duan instante artan guelditcen da Jangoicoaren gracion, baña Atricioco acto eguiten duanari etzaizca barcatcen pecatuac confesioco Sacramentuarequin batean baicic; eta onegatic balijoaz Confesatcera persona bi, bata Contricioaren dolorearequin, eta bestea Atricioarequin eta biac illco balira confesatu baño lenago, Contricioarequin dijoana salvatuco lizateque, eta condenatuco lizateque Atricioarequin dijoana.

G: Pecatu mortalean dagoana, aurquituco baliz iltceco peligroan, eta confesore gabe, nola libratuco lizateque pecatutic?

E: ACTO Contriciozco bat eguinda.

G: Cer gauza da propositua?

E: Da determinacio firme bat ez bere vicitzaco dembora guztian beñere pecaturic eguiteco, eta apartatceco pecatu eguiteco ocasio gucietatic.

G: Apartatcen eztanac pecatu eguiteco ocasiotic, apartatu al ditequeala, daduca propositu eguiazcoa?

E: Ez jauna, baicican falsoa.

G: Cer aditcen dezu Confesioagatic?

E: Confesatcea pecatu mortal guciac utci gabe batere lotsaz confesatu bague..

G: Bada pecatu venialac confesatceco obligacioric?

E: Obeago da Confesatcea, baño ezta obligacioric.

G: Pecatu mortal bat confesatcea aztutcen bazayo, eguingo du Confesio ona?

E: Eguingo du Confesio ona ezpazaio aztutcen examinaren faltaz, baña izango du obligacioa, Confesatceco urreneco confesioan pecatu aztutcen zayona.

G: Pecatu mortal bat lotsaz confesatu gabe utcitcen debanac, salva diteque beste penitenciaquin?

E: Ecin salva diteque eguingo balitu ere Santu guztiac eguin cituen baño penitencia gueyago.

G: Aurquitcen bada peccataria pecatu chit grave, eta itsusi batequin, edo ascorequin billatuco du erremedioa Erromara juan gabe?

E: Edoceñ Confesorec billatuco dio erremedioa Erromara juan gabe.

G: Acusa dezaque Confesoreac penitentea Inquisiciora?

E: Ecin acusa dezaque viciric dagoala erreco balute ere.

G: Beraz ezta escusaric batere, pecatuac confesatu gabe utcitceco?

E: Ez jauna, eta Confesatcen eztituana bere culpaz condenatuco da erremedio gabe.

G: Cer gauza da satisfacioa?

E: Pagatcea Penitenciaco obraquin pena, pecatuacgatic zor dana.

G: Certan consistitcen da satisfacio au?

E: Confesoreac ematen duen penitencia aceptatcean, eta cumplitcean.

G: Penitencia aceptatcen duanac, cumpliteco intencioarequin, eguiten du confesio ona, ezpadu cumplitcen?

E: Bay jauna, baño cumplitu gabe utcitcen duan penitencia gravea bada, eguiten du pecatu mortala, ta guelditcen da obligacioarequin, pecatu au confesatceco, urreneco confesioan.

ORACIOA CONFESATCERA *dijoanean esateco.*

JAUN altu, ta Soberanoa, eta Jaungoyco eternoa, Aita, eta Semea, eta Espiritu Santua. Nic sinisten det firmemente, emango diezula premioa onai, eta castigua gaiztoai. Daducat nere pecatu guztien damutasuna Zu cerana izanagatic, eta cergatic amatcen zaitudan beste gauza guztiac baño gueyago. Proponitcen det firmeza guztiarequin emendatcea Zure gracia Divinoarequin, eta nai det cumplitu penitencia Confesoreac ematen didana. Eta daducat esperantza Zure ontasun, eta misericordia infinitoagan barcatuco dirazula, eta salvatuco nazula, nere Jesu-Cristo Jaunaren mercedimentu infinitoacgatic.

Amen. Jesus.

ORACIOA CONFESATU *ezquero esateco.*

Ematen diozcat gracia asco nere Jesu-Cristo Jaunari, cergatic utci ciran onen erremedio erraza, eta suavea nere pecatuen barcacioa alcanzatceco, eta proponitcen det ez gueyago aren Divina Magestadea ofenditcea.

Acto Fedeco, Esperantzaco, ta Caridadecoac, ceñac eguin bear diraden urtean behin guchiena.

ACTO FEDECOA.

Sinisten det dala Jaungoico eguiazco bat, eta iru Persona diferenteac, ceñac diraden Aita, eta Semea, eta Espiritu Santua. Sinisten det Trinitade

Santisimoco bigarren Persona eguin zala Guizon Maria Santisimaren Entraña garbietan, Espiritu Santuaren obraz, ta virtutez, guelditcen zala Señora Soberana au Virgiña, Semea eguin baño leen, eguítan, eta eguin ezquero. Sinisten det Jaun onec padecitu zuala, ta ill zala gu salvatceagatic, piztu zala illen artetic irugarren egunean, igo zana Ceruetara, eta etorrico dala viciac, eta illac juzgatcera: au da, onac premiatcera, eta gaiztoac castigatcera. Sinisten det Aldareco Sacramentu Santuan dagoala Jesu-Cristo gure Jauna, Jangoico, eta Guizon eguiazcoa Ceruan dagoan becela. Sinisten det Ama Eliza Santa Católica, Erromacoac sinisten duan guztia, eta Fede onetan nai det vici, eta ill.

ACTO ESPERANZACOA

Daducat esperanza Jangoycoagan, barcatuco dirala nere pecatu guztia, eta emango dirala bere gracia, eta gloria, bere Misericordia infinitoagatic, Jesu-Cristo nere Jaunaren merecimentuacgatic, eta aren Ama Santisimaren erreaguacgatic, eguiten badet nere partetic obligacio dedana, eta eguin dezaquedana, ceña dan penitencia eguiazcoa.

ACTO CARIDADECOA

Amatcen det Jaungoicoa beste gauza guztia baño gueyago, eta nayago ditut galdu guztia aren Divina Magestadea baño. Eta nai nuque amatu, munduco Justu guciac, eta Ceruco Bienaventuraduac, eta Serafin guciac amatcen duen becela. Eta posible baliz nai nuque amatu, beraren Ama, ta nere Señora Maria Santisimac amatcen duan becela. Ez amatua, ofenditua, izatea aimbeste ofenditcen dutenac, eta guztia ez amatcea aren Divina Magestadea, bera dana izanagatic, damu det nere viotz guztitic, eta proponitcen det emendatceco, aren gracia mediante dala. Amen.

FIN.